

Kommunfullmäktige

§ 120

KS 2025/0085

Budget 2026 och plan 2027–2028 samt antagande av riktlinjer för ekonomistyrning och riktlinjer för investeringar och exploatering

Ärende

Kommunstyrelsen har antagit förslag till budget för 2026 och plan för 2027–2028 och ett förslag till nya riktlinjer för ekonomistyrning och riktlinjer för investeringar och exploatering.

Därutöver har kommunfullmäktiges presidium, med stöd av 11 kapitlet 8 § kommunallagen, upprättat förslag till budget för revisorernas verksamhet.

Med föreliggande ärende antar kommunfullmäktige kommunens budget 2026 och plan 2027–2028 samt nya riktlinjer för ekonomistyrning och riktlinjer för investeringar och exploatering.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsmässiga mål och tillika respektive nämnds mål i enlighet med avsnittet ”Mål 2026” i Budget 2026 och plan för 2027–2028.
2. Kommunfullmäktige fastställer de finansiella målen för 2026 till 1 procent för resultat enligt balanskrav, 50 procent för soliditet, 35 procent för soliditet inklusive pensionsåtaganden, och 50 procent för självinvesteringsgrad av nettoinvesteringar.
3. Kommunfullmäktige anvisar kommunstyrelsen driftsanslag om 186,3 miljoner kronor och investeringsanslag om 7,5 miljoner kronor.
4. Kommunfullmäktige anvisar valnämnden driftsanslag om 1,9 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,0 miljoner kronor.
5. Kommunfullmäktige anvisar överförmyndarnämnden driftsanslag om 3,2 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,0 miljoner kronor.
6. Kommunfullmäktige anvisar miljö- och stadsbyggnadsnämnden driftsanslag om 31,3 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,3 miljoner kronor.
7. Kommunfullmäktige anvisar kultur- och fritidsnämnden driftsanslag om 126,0 miljoner kronor och investeringsanslag om 17,9 miljoner kronor.
8. Kommunfullmäktige fastställer avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2026 enligt handling: Avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2026.
9. Kommunfullmäktige fastställer planhyror för inom- och utomhusidrott 2026 enligt handling: Planhyror inom- och utomhusidrott 2026.
10. Kommunfullmäktige anvisar tekniska nämnden driftsanslag om 189,4 miljoner kronor och investeringsanslag om 304,1 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige

11. Kommunfullmäktige anvisar tekniska nämnden investeringsanslag för VA-verksamheten med 114,0 miljoner kronor samt för avfallsverksamheten med 18,3 miljoner kronor.
12. Kommunfullmäktige godkänner tekniska nämndens förslag om en höjning av vatten- och avloppstaxan med 10 procent.
13. Kommunfullmäktige beslutar att investeringsprojektet Mörby Centrum, för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark ska index uppräknas och den nya totala investeringsbudgeten blir 220,0 miljoner kronor.
14. Kommunfullmäktige uppdrar till tekniska nämnden att prioritera skyfallsproblematiken i centrala Nora och påbörja arbetet under 2026.
15. Kommunfullmäktige uppdrar till tekniska nämnden att utvärdera hyresmodellen. Uppdraget ska återrapporteras senast kvartal 4 2026 till kommunstyrelsen.
16. Kommunfullmäktige anvisar utbildningsnämnden driftsanslag om 984,8 miljoner kronor och investeringsanslag om 3,0 miljoner kronor.
17. Kommunfullmäktige fastställer uppräkningsbelopp (peng) för pedagogisk omsorg och förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola med i genomsnitt 2,0 procent, och genomsnitt för gymnasiet med 2,1 procent.
18. Kommunfullmäktige fastställer ersättningsnivåer (peng) enligt handling: Ersättningsnivåer till anordnare av verksamhet inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola 2026.
19. Kommunfullmäktige fastställer uppräkningsbelopp för programpriser och strukturtillägg för gymnasiet 2026 enligt handling: Förslag till uppräkningsbelopp av programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2026.
20. Kommunfullmäktige fastställer ersättningsnivåer (peng) för gymnasiet 2026 enligt handling: Prislista för gymnasieskolan i Stockholmsregionen 2026.
21. Kommunfullmäktige anvisar socialnämnden driftsanslag om 845,5 miljoner kronor och investeringsanslag om 1,0 miljoner kronor.
22. Kommunfullmäktige fastställer en höjning av hemtjänstcheck med 2 procent 2026.
23. Kommunfullmäktige fastställer en höjning av omsorgsavgiften till omsorgboenden och LSS boenden med 2 procent 2026.
24. Kommunfullmäktige fastställer en höjning av lokalschablonen med 15 procent 2025.
25. Kommunfullmäktige fastställer avgifter inom socialnämndens ansvarsområden 2026 enligt handling: Avgifter inom socialnämndens ansvarsområden år 2026.
26. Kommunfullmäktige uppdrar till socialnämnden att utreda de finansiella konsekvenserna av korttidsboendet Idun. Uppdraget ska återrapporteras senast kvartal 4 2026 till kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige

27. Kommunfullmäktige fastställer att verksamhetens nettokostnad budgeteras uppgå till 2 370,1 miljoner kronor 2026 och finansieras med skatteintäkter (netto).
28. Kommunfullmäktige fastställer att skatteintäkter (netto) budgeteras uppgå till 2 365,8 miljoner kronor 2026.
29. Kommunfullmäktige fastställer att finansnettot budgeteras uppgå till en kostnad av 28,0 miljoner kronor 2026.
30. Kommunfullmäktige fastställer att årets resultat budgeteras till 8,7 miljoner kronor 2026.
31. Kommunfullmäktige fastställer att årets resultat efter justering enligt balanskrav budgeteras till 8,7 miljoner kronor 2026.
32. Kommunfullmäktige fastställer kommunalskatten till 18:25 per skattekrona för 2026.
33. Kommunfullmäktige fastställer att investeringar budgeteras till 641,3 miljoner kronor 2026.
35. Kommunfullmäktige antar föreslagen revidering av riktlinjer för ekonomistyrning för Danderyds kommun. Riktlinjerna ska gälla från och med den 1 januari 2026.
36. Kommunfullmäktige upphäver gällande riktlinjer för ekonomistyrning, antagna av kommunfullmäktige den 17 oktober 2022 (§ 132). Beslutet gäller från och med den 1 januari 2026.
37. Kommunfullmäktige antar föreslagen revidering av riktlinjer för investeringar och exploatering. Riktlinjerna ska gälla från och med den 1 januari 2026.
38. Kommunfullmäktige upphäver gällande riktlinjer för investeringar och exploatering, antagna av kommunfullmäktige den 17 oktober 2022 (§ 131). Beslutet gäller från och med den 1 januari 2026.

Kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut

34. Kommunfullmäktige anvisar revisionen driftsanslag om 1,7 miljoner kronor.

**Fastställande av kommunens mål och budget för
kommunstyrelsen och valnämnden (punkt 1–4)****Yrkanden**

Johanna Hornberger (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Fredrik Pallin (L), Sara Degrér (KD), Christian Hoas (M), Fredrik Näslund (M), Carl Gustav Pfeiffer (M) och Carina Erlandsson (M) biträder Johanna Hornbergers (M) yrkande.

Siv Sahlström (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga B.

Jenny Åkervall (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga C. Karl Stenqvist (S) biträder Jenny Åkervalls (S) yrkande.

Kommunfullmäktige

Deniz Norgren (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga A.

Gun-Britt Lindström (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga D.

Överläggning

Under överläggningen yttrar sig även Ruby Rosén (MP), Christian Ljungdahl (C), Annika Linde (L), Olle Johansson (S), Bo Lagercrantz (SD) och Hedvig Landahl Enquist (S).

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på kommunstyrelsens förslag Siv Sahlströms (C) yrkande, Jenny Åkervalls (S) yrkande, Deniz Norgrens (SD) yrkande och Gun-Britt Lindström (MP) yrkande och finner att kommunfullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Reservationer

Samtliga ledamöter för C enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Siv Sahlströms (C) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Samtliga ledamöter för S enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Jenny Åkervalls (S) yrkande.

Samtliga ledamöter för SD enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Deniz Norgrens (SD) yrkande.

Samtliga ledamöter för MP enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Överförmyndarnämnden (punkt 5)**Yrkanden**

Leo Smidhammar (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på kommunstyrelsens förslag och finner att kommunfullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Revidering av riktlinjer för ekonomistyrning och investeringar (punkt 35–38)**Yrkanden**

Johanna Hornberger (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Fredrik Pallin (L), Jenny Åkervall (S), Sara Degrér (KD), Gun-Britt Lindström (MP), Christian Hoas (M) och Olle Johansson (S) biträder Johanna Hornbergers (M) yrkande.

Kommunfullmäktige

Christian Ljungdahl (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med följande ändring:

1. Dokumentet Riktlinjer för ekonomistyrning ändras så att

- kommunens balanskravresultat bör uppgå till minst 0 procent under en treårsperiod.
- kommunens självfinansieringsgrad vid investeringar, bör uppgå till minst 35 procent.

2. Dokumentet Riktlinjer för investeringar ändras så att

- Alla investeringar, i form av projekt eller rambudgetar under 280 basbelopp, ska ha ett genomförandebeslut av ansvarig nämnd.
- Alla investeringar, i form av projekt eller rambudgetar, som avser investeringar över 280 basbelopp, ska ha ett genomförandebeslut av Kommunfullmäktige.
- I ett genomförandebeslut för en investering ska, utöver tid och kostnad, även dess innehåll definieras.

Bo Lagercrantz (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga A.

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på kommunstyrelsens förslag, Christian Ljungdahls (C) yrkande och Bo Lagercrantz (SD) yrkande och finner att kommunfullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Reservationer

Samtliga ledamöter för C enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Christian Ljungdahls (C) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Samtliga ledamöter för SD enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Bo Lagercrantz (SD) yrkande.

Kultur- och fritidsnämnden (punkt 7–9)**Yrkanden**

Carl Gustav Pfeiffer (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Desirée Lindqvist (L), Erik Baggström (KD), Richard Törnqvist af Ström (M) och Fredrik Pallin (L) biträder Carl Gustav Pfeiffers (M) yrkande.

Lovisa Eriksson (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga B.

Jenny Åkervall (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga C.

Deniz Norgren (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga A. Bo Lagercrantz (SD) biträder Deniz Norgrens (SD) yrkande.

Kommunfullmäktige

Kjell Rosén (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga D.

Deltar inte i beslutet

Samtliga ledamöter för S deltar inte i beslutet gällande beslutspunkt 8 och 9.

Överläggning

Gunilla Bellman (KD) yttrar sig i egenskap av ordförande för kultur- och fritidsnämnden.

Under överläggningen yttrar sig även Karsten Inde (S), Christer Lidgard (C), Hedvig Landahl Enquist (S), Olle Johansson (S) och Christian Ljungdahl (C).

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på kommunstyrelsens förslag, Lovisa Erikssons (C) yrkande, Jenny Åkervalls (S) yrkande, Deniz Norgrens (SD) yrkande och Kjell Roséns (MP) yrkande och finner att kommunfullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Reservationer

Samtliga ledamöter för C enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Lovisa Erikssons (C) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Samtliga ledamöter för S enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Jenny Åkervalls (S) yrkande.

Samtliga ledamöter för SD enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Deniz Norgrens (SD) yrkande.

Samtliga ledamöter för MP enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Kjell Roséns (MP) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Socialnämnden (punkt 21–26)

Yrkanden

Maarit Nordmark (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring att punkt 24 ska strykas. Bigitta Sundman (M), Gunnar Liljegren (KD), Catrin Tidström (M) biträder Maarit Nordmarks (L) yrkande.

Eva Lindman Marko (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga B. Ingela Gilljam Papinski (C) biträder Eva Lindman Markos (C) yrkande.

Anette Jellve (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga C.

Bo Lagercrantz (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga A.

Kommunfullmäktige

Gun-Britt Lindström (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga D.

Överläggning

Under överläggningen yttrar sig även Christian Ljungdahl (C), Karsten Inde (S), Christer Lidgard (C), Robert Bryhn (C) och Siv Sahlström (C).

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på Eva Lindman Markos (C) yrkande och finner att kommunfullmäktige avslagit det.

Votering

Votering begärs.

Följande voteringsordning godkänns: JA för avslag på Eva Lindman Markos (C) yrkande och NEJ för bifall till detsamma.

Ordförande Boris von Uexküll (M) finner att kommunfullmäktige avslagit Eva Lindman Markos (C) yrkande med 39 JA-röster mot 12 NEJ-röster.

Omröstningslista bifogas.

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på Maarit Nordmark (L) yrkande, Anette Jellves (S) yrkande, Bo Lagercrantz (SD) yrkande och Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande och finner att kommunfullmäktige bifallit Maarit Nordmarks (L) yrkande.

Reservationer

Samtliga ledamöter för C enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Eva Lindman Markos (C) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Samtliga ledamöter för S enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Anette Jellves (S) yrkande.

Samtliga ledamöter för SD enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Bo Lagercrantz (SD) yrkande.

Samtliga ledamöter för MP enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Utbildningsnämnden (punkt 16–20)**Yrkanden**

Ulla Hurtig Nielsen (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Annika Linde (L), Sara Degrér (KD), Erik Lunell (M), Carina Erlandsson (M) och Fredrik Pallin (L) biträder Ulla Hurtig Nielsens (M) yrkande.

Kommunfullmäktige

Patrik Nimmerstam (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga B.

Hedvig Landahl Enquist (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga C.

Ruby Rosén (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga D.

Överläggning

Under överläggningen yttrar sig även Siv Sahlström (C), Jenny Åkervall (S), Olle Johansson (S) och Christian Hoas (M).

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på Patrik Nimmerstams (C) yrkande och finner att kommunfullmäktige avslagit det.

Votering

Votering begärs.

Följande voteringsordning godkänns: JA för avslag på Patrik Nimmerstams (C) yrkande och NEJ för bifall till detsamma.

Ordförande Boris von Uexküll (M) finner att kommunfullmäktige avslagit Patrik Nimmerstams (C) yrkande med 39 JA-röster mot 12 NEJ-röster.

Omröstningslista bifogas.

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på kommunstyrelsens förslag, Hedvig Landahl Enquists (S) yrkande och Ruby Roséns (MP) yrkande och finner att kommunfullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Reservationer

Samtliga ledamöter för C enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Patrik Nimmerstams (C) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Samtliga ledamöter för S enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Hedvig Landahl Enquists (S) yrkande.

Samtliga ledamöter för MP enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Ruby Roséns (MP) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Kommunfullmäktige

Tekniska nämnden (punkt 10–15)**Yrkanden**

Robert Nibelius (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Erik Baggström (KD) och Fredrik Näslund (M) biträder Robert Nibelius (M) yrkande.

Christian Ljungdahl (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga B. Christina Strenger-Böös (C) och Robert Bryhn biträder Christian Ljungdahls (C) yrkande.

Olle Johansson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga C.

Deniz Norgren (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga A.

Kjell Rosén (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga D.

Överläggning

Carina Lundberg Udelepp yttrar sig i egenskap av kommundirektör.

Under överläggningen yttrar sig även Christer Lidgard (C), Anders Bergstrand (M) och Siv Sahlström (C).

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på Christian Ljungdahls (C) yrkande och finner att kommunfullmäktige avslagit det.

Votering

Votering begärs.

Följande voteringsordning godkänns: JA för avslag på Christian Ljungdahls (C) yrkande och NEJ för bifall till detsamma.

Ordförande Boris von Uexküll (M) finner att kommunfullmäktige avslagit Christian Ljungdahls (C) yrkande med 32 JA-röster mot 12 NEJ-röster. 5 ledamöter avstår från att rösta. 2 ledamöter är frånvarande.

Omröstningslista bifogas.

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på kommunstyrelsens förslag, Olle Johansson (S) yrkande, Deniz Norgrens (SD) yrkande, Kjell Roséns (MP) yrkande och finner att kommunfullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktige

Reservationer

Samtliga ledamöter för C enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Christian Ljungdahls (C) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Samtliga ledamöter för S enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Olle Johansson (S) yrkande.

Samtliga ledamöter för SD enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Deniz Norgrens (SD) yrkande.

Samtliga ledamöter för MP enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Kjell Roséns (MP) yrkande.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (punkt 6)**Yrkanden**

Claës Breitholtz (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Fredrik Pallin (L), Karl Stenqvist (S), Owe Svantegård (KD) och Erik Hafström (M) biträder Claës Breitholtz (M) yrkande.

Siv Sahlström (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga B.

Deniz Norgren (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga A.

Gun-Britt Lindström (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga D.

Erik Hafström (M) yrkar avslag på Siv Sahlströms (C) yrkande.

Överläggning

Under överläggningen yttrar sig även Christian Ljungdahl (C).

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på kommunstyrelsens förslag, Siv Sahlströms (C) yrkande, Deniz Norgrens (SD) yrkande och Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande och finner att kommunfullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Reservationer

Samtliga ledamöter för C enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Siv Sahlströms (C) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Samtliga ledamöter för SD enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Deniz Norgrens (SD) yrkande.

Samtliga ledamöter för MP enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande.

Kommunfullmäktige

Revision (kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut)**Yrkanden**

Johanna Hornberger (M) yrkar bifall till kommunfullmäktiges presidiums förslag.

Deniz Norgren (SD) yrkar bifall till kommunfullmäktiges presidiums förslag med ändring enligt bilaga A.

Gun-Britt Lindström (MP) yrkar bifall till kommunfullmäktiges presidiums förslag med ändring enligt bilaga D.

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på kommunfullmäktiges presidiums förslag, Deniz Norgrens (SD) yrkande och Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande och finner att kommunfullmäktige bifallit kommunfullmäktiges presidiums förslag.

Kontrapositionsvotering

Votering begärs. Kommunfullmäktiges presidiums förslag utses till huvudförslag.

För att utse motförslag till huvudförslaget ställer ordförande Boris von Uexküll (M) proposition på Deniz Norgrens (SD) yrkande och Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande och finner att kommunfullmäktige utsett Deniz Norgrens (SD) yrkande till motförslag.

Votering begärs.

Följande voteringsordning godkänns: JA för att utse Deniz Norgrens (SD) yrkande till motförslag och NEJ för att utse Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande till motförslag.

Ordförande Boris von Uexküll (M) finner att kommunfullmäktige utsett Deniz Norgrens (SD) yrkande till motförslag med 4 JA-röster mot 3 NEJ-röster. 43 ledamöter avstår från att rösta. 1 ledamot är frånvarande.

Omröstningslista bifogas.

Slutlig votering

Följande voteringsordning godkänns: JA för bifall till kommunfullmäktiges presidiums förslag och NEJ för bifall till Deniz Norgrens (SD) yrkande.

Ordförande Boris von Uexküll (M) finner att kommunfullmäktige bifallit kommunfullmäktiges presidiums förslag med 44 JA-röster mot 5 NEJ-röster. 2 ledamöter är frånvarande.

Omröstningslista bifogas.

Kommunfullmäktige

Reservationer

Samtliga ledamöter för SD enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Deniz Norgrens (SD) yrkande.

Samtliga ledamöter för MP enligt uppropslistan reserverar sig till förmån Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande.

Finansiering (punkt 27–33)**Yrkanden**

Johanna Hornberger (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Siv Sahlström (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga B.

Jenny Åkervall (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga C.

Deniz Norgren (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga A.

Gun-Britt Lindström (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med ändring enligt bilaga D.

Proposition

Ordförande Boris von Uexküll (M) ställer proposition på kommunstyrelsens förslag, Siv Sahlströms (C) yrkande, Jenny Åkervalls (S) yrkande, Deniz Norgrens (SD) yrkande och Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande och finner att kommunfullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Reservationer

Samtliga ledamöter för C enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Siv Sahlströms (C) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Samtliga ledamöter för S enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Jenny Åkervalls (S) yrkande.

Samtliga ledamöter för SD enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Deniz Norgrens (SD) yrkande.

Samtliga ledamöter för MP enligt uppropslistan reserverar sig till förmån för Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsmässiga mål och tillika respektive nämnds mål i enlighet med avsnittet ”Mål 2026” i Budget 2026 och plan för 2027–2028.
2. Kommunfullmäktige fastställer de finansiella målen för 2026 till 1 procent för resultat enligt balanskrav, 50 procent för soliditet, 35 procent för

Kommunfullmäktige

soliditet inklusive pensionsåtaganden, och 50 procent för självinvesteringsgrad av nettoinvesteringar.

3. Kommunfullmäktige anvisar kommunstyrelsen driftsanslag om 186,3 miljoner kronor och investeringsanslag om 7,5 miljoner kronor.

4. Kommunfullmäktige anvisar valnämnden driftsanslag om 1,9 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,0 miljoner kronor.

5. Kommunfullmäktige anvisar överförmyndarnämnden driftsanslag om 3,2 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,0 miljoner kronor.

6. Kommunfullmäktige anvisar miljö- och stadsbyggnadsnämnden driftsanslag om 31,3 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,3 miljoner kronor.

7. Kommunfullmäktige anvisar kultur- och fritidsnämnden driftsanslag om 126,0 miljoner kronor och investeringsanslag om 17,9 miljoner kronor.

8. Kommunfullmäktige fastställer avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2026 enligt handling: Avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2026.

9. Kommunfullmäktige fastställer planhyror för inom- och utomhusidrott 2026 enligt handling: Planhyror inom- och utomhusidrott 2026.

10. Kommunfullmäktige anvisar tekniska nämnden driftsanslag om 189,4 miljoner kronor och investeringsanslag om 304,1 miljoner kronor.

11. Kommunfullmäktige anvisar tekniska nämnden investeringsanslag för VA-verksamheten med 114,0 miljoner kronor samt för avfallsverksamheten med 18,3 miljoner kronor.

12. Kommunfullmäktige godkänner tekniska nämndens förslag om en höjning av vatten- och avloppstaxan med 10 procent.

13. Kommunfullmäktige beslutar att investeringsprojektet Mörby Centrum, för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark ska index uppräknas och den nya totala investeringsbudgeten blir 220,0 miljoner kronor.

14. Kommunfullmäktige uppdrar till tekniska nämnden att prioritera skyfallsproblematiken i centrala Nora och påbörja arbetet under 2026.

15. Kommunfullmäktige uppdrar till tekniska nämnden att utvärdera hyresmodellen. Uppdraget ska återrapporteras senast kvartal 4 2026 till kommunstyrelsen.

16. Kommunfullmäktige anvisar utbildningsnämnden driftsanslag om 984,8 miljoner kronor och investeringsanslag om 3,0 miljoner kronor.

17. Kommunfullmäktige fastställer uppräkningsbelopp (peng) för pedagogisk omsorg och förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola med i genomsnitt 2,0 procent, och genomsnitt för gymnasiet med 2,1 procent.

18. Kommunfullmäktige fastställer ersättningsnivåer (peng) enligt handling: Ersättningsnivåer till anordnare av verksamhet inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola 2026.

Kommunfullmäktige

19. Kommunfullmäktige fastställer uppräkningsprogrampriser och strukturtillägg för gymnasiet 2026 enligt handling: Förslag till uppräkningsprogrampriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2026.
20. Kommunfullmäktige fastställer ersättningsnivåer (peng) för gymnasiet 2026 enligt handling: Prislista för gymnasieskolan i Stockholmsregionen 2026.
21. Kommunfullmäktige anvisar socialnämnden driftsanslag om 845,5 miljoner kronor och investeringsanslag om 1,0 miljoner kronor.
22. Kommunfullmäktige fastställer en höjning av hemtjänstcheck med 2 procent 2026.
23. Kommunfullmäktige fastställer en höjning av omsorgspengen till omsorgboenden och LSS boenden med 2 procent 2026.
25. Kommunfullmäktige fastställer avgifter inom socialnämndens ansvarsområden 2026 enligt handling: Avgifter inom socialnämndens ansvarsområden år 2026.
26. Kommunfullmäktige uppdrar till socialnämnden att utreda de finansiella konsekvenserna av korttidsboendet Idun. Uppdraget ska återrapporteras senast kvartal 4 2026 till kommunstyrelsen.
27. Kommunfullmäktige fastställer att verksamhetens nettokostnad budgeteras uppgå till 2 370,1 miljoner kronor 2026 och finansieras med skatteintäkter (netto).
28. Kommunfullmäktige fastställer att skatteintäkter (netto) budgeteras uppgå till 2 365,8 miljoner kronor 2026.
29. Kommunfullmäktige fastställer att finansnettot budgeteras uppgå till en kostnad av 28,0 miljoner kronor 2026.
30. Kommunfullmäktige fastställer att årets resultat budgeteras till 8,7 miljoner kronor 2026.
31. Kommunfullmäktige fastställer att årets resultat efter justering enligt balanskrav budgeteras till 8,7 miljoner kronor 2026.
32. Kommunfullmäktige fastställer kommunalskatten till 18:25 per skattekrona för 2026.
33. Kommunfullmäktige fastställer att investeringar budgeteras till 641,3 miljoner kronor 2026.
34. Kommunfullmäktige anvisar revisionen driftsanslag om 1,7 miljoner kronor.
35. Kommunfullmäktige antar föreslagen revidering av riktlinjer för ekonomistyrning för Danderyds kommun. Riktlinjerna ska gälla från och med den 1 januari 2026.
36. Kommunfullmäktige upphäver gällande riktlinjer för ekonomistyrning, antagna av kommunfullmäktige den 17 oktober 2022 (§ 132). Beslutet gäller från och med den 1 januari 2026.
37. Kommunfullmäktige antar föreslagen revidering av riktlinjer för investeringar och exploatering. Riktlinjerna ska gälla från och med den 1 januari 2026.

Kommunfullmäktige

38. Kommunfullmäktige upphäver gällande riktlinjer för investeringar och exploatering, antagna av kommunfullmäktige den 17 oktober 2022 (§ 131). Beslutet gäller från och med den 1 januari 2026.

Expedieras
Samtliga nämnder

2025-11-13 Voteringsresultat Id:14014**Ärendenr:**

10.

Ärendemening:Socialnämnden (Budget 2026
och plan 2027–2028)**Propositionsordning**Rösta JA för avslag på Eva Lindman Markos (C)
yrkande. Rösta NEJ för bifall till detsamma.**Ja: 39****Nej: 12****Frånvarande: 0**

LEDAMOT	PARTI	RESULTAT
Christian Hoas (M)	M	Ja
Annika Linde (L)	L	Ja
Jenny Åkervall (S)	S	Ja
Johanna Hornberger (M)	M	Ja
Patrik Nimmerstam (C)	C	Nej
Sara Degrér (KD)	KD	Ja
Carl Gustav Pfeiffer (M)	M	Ja
Bo Lagercrantz (SD)	SD	Ja
Christian Ljungdahl (C)	C	Nej
Boris von Uexküll (M)	M	Ja
Fredrik Pallin (L)	L	Ja
Carina Erlandsson (M)	M	Ja
Karsten Inde (S)	S	Ja
Lovisa Eriksson (C)	C	Nej
Ruby Rosén (MP)	MP	Ja
Leo Smidhammar (M)	M	Ja
Bigitta Sundman (M)	M	Ja
Siv Sahlström (C)	C	Nej
Maarit Nordmark (L)	L	Ja
Gunnar Liljegren (KD)	KD	Ja
Anders Bergstrand (M)	M	Ja
Robert Bryhn (C)	C	Nej
Anette Jellve (S)	S	Ja
Erik Hafström (M)	M	Ja
Deniz Norgren (SD)	SD	Ja
Robert Nibelius (M)	M	Ja
Inger Fabian (C)	C	Nej
Rolf Lundgren (L)	L	Ja
Claës Breitholtz (M)	M	Ja
Ulla Hurtig Nielsen (M)	M	Ja
Eva Lindman Marko (C)	C	Nej
Hedvig Landahl Enquist (S)	S	Ja
Johan Gröndal (M)	M	Ja
Erik Baggström (KD)	KD	Ja
Christina Strenger-Böös (C)	C	Nej
Catrin Tidström (M)	M	Ja
Elvy Svennerstål (L)	L	Ja
Fredrik Näslund (M)	M	Ja
Christer Lidgard (C)	C	Nej
Vladyslav Tumachov (SD)	SD	Ja
Olle Johansson (S)	S	Ja
Erik Lunell (M)	M	Ja
Ingela Gilljam Papinski (C)	C	Nej
Björn Strenger (C)	C	Nej
Richard Törnqvist af Ström (M)	M	Ja
Jolanta Kowalkowska (M)	M	Ja
Christer Bergquist (M)	M	Ja
Lennart Meldahl (C)	C	Nej
Lennart Sundquist (L)	L	Ja
Owe Svantegård (KD)	KD	Ja
Gun-Britt Lindström (MP)	MP	Ja

2025-11-13 Voteringsresultat Id:14015
Ärendenr:

11.

Ärendemening:

Utbildningsnämnden (Budget
2026 och plan 2027–2028)

Propositionsordning

Rösta JA för avslag på Patrik Nimmerstams (C)
yrkande. Rösta NEJ för bifall till detsamma.

Ja: 39
Nej: 12
Frånvarande: 0

LEDAMOT	PARTI	RESULTAT
Christian Hoas (M)	M	Ja
Annika Linde (L)	L	Ja
Jenny Åkervall (S)	S	Ja
Johanna Hornberger (M)	M	Ja
Patrik Nimmerstam (C)	C	Nej
Sara Degrér (KD)	KD	Ja
Carl Gustav Pfeiffer (M)	M	Ja
Bo Lagercrantz (SD)	SD	Ja
Christian Ljungdahl (C)	C	Nej
Boris von Uexküll (M)	M	Ja
Fredrik Pallin (L)	L	Ja
Carina Erlandsson (M)	M	Ja
Karsten Inde (S)	S	Ja
Lovisa Eriksson (C)	C	Nej
Ruby Rosén (MP)	MP	Ja
Leo Smidhammar (M)	M	Ja
Bigitta Sundman (M)	M	Ja
Siv Sahlström (C)	C	Nej
Maarit Nordmark (L)	L	Ja
Gunnar Liljegren (KD)	KD	Ja
Anders Bergstrand (M)	M	Ja
Robert Bryhn (C)	C	Nej
Anette Jellve (S)	S	Ja
Erik Hafström (M)	M	Ja
Deniz Norgren (SD)	SD	Ja
Robert Nibelius (M)	M	Ja
Inger Fabian (C)	C	Nej
Rolf Lundgren (L)	L	Ja
Claës Breitholtz (M)	M	Ja
Ulla Hurtig Nielsen (M)	M	Ja
Eva Lindman Marko (C)	C	Nej
Hedvig Landahl Enquist (S)	S	Ja
Johan Gröndal (M)	M	Ja
Erik Baggström (KD)	KD	Ja
Christina Strenger-Böös (C)	C	Nej
Catrin Tidström (M)	M	Ja
Elvy Svennerstål (L)	L	Ja
Fredrik Näslund (M)	M	Ja
Christer Lidgard (C)	C	Nej
Vladyslav Tumachov (SD)	SD	Ja
Olle Johansson (S)	S	Ja
Erik Lunell (M)	M	Ja
Ingela Gilljam Papinski (C)	C	Nej
Björn Strenger (C)	C	Nej
Richard Törnqvist af Ström (M)	M	Ja
Jolanta Kowalkowska (M)	M	Ja
Christer Bergquist (M)	M	Ja
Lennart Meldahl (C)	C	Nej
Lennart Sundquist (L)	L	Ja
Owe Svantegård (KD)	KD	Ja
Gun-Britt Lindström (MP)	MP	Ja

2025-11-13 Voteringsresultat Id:14016
Ärendenr:

12.

Ärendemening:

Tekniska nämnden (Budget 2026 och plan 2027–2028)

Propositionsordning

Rösta JA för avslag på Christian Ljungdahls (C) yrkande. Rösta NEJ för bifall till detsamma.

Ja: 32
Nej: 12
Avstår: 5
Frånvarande: 2

LEDAMOT	PARTI	RESULTAT
Christian Hoas (M)	M	Ja
Annika Linde (L)	L	Ja
Jenny Åkervall (S)	S	Ja
Johanna Hornberger (M)	M	Ja
Patrik Nimmerstam (C)	C	Nej
Sara Degrér (KD)	KD	Ja
Carl Gustav Pfeiffer (M)	M	Ja
Bo Lagercrantz (SD)	SD	Avstår
Christian Ljungdahl (C)	C	Nej
Boris von Uexküll (M)	M	Ja
Fredrik Pallin (L)	L	Ja
Carina Erlandsson (M)	M	Ja
Karsten Inde (S)	S	Ja
Lovisa Eriksson (C)	C	Nej
Leo Smidhammar (M)	M	Ja
Bigitta Sundman (M)	M	Ja
Siv Sahlström (C)	C	Nej
Gunnar Liljegren (KD)	KD	Ja
Anders Bergstrand (M)	M	Ja
Robert Bryhn (C)	C	Nej
Anette Jellve (S)	S	Ja
Erik Hafström (M)	M	Ja
Deniz Norgren (SD)	SD	Avstår
Robert Nibelius (M)	M	Ja
Inger Fabian (C)	C	Nej
Claës Breitholtz (M)	M	Ja
Ulla Hurtig Nielsen (M)	M	Ja
Eva Lindman Marko (C)	C	Nej
Johan Gröndal (M)	M	Ja
Erik Baggström (KD)	KD	Ja
Christina Strenger-Böös (C)	C	Nej
Catrin Tidström (M)	M	Ja
Elvy Svennerstål (L)	L	Ja
Kjell Rosén (MP)	MP	Avstår
Fredrik Näslund (M)	M	Ja
Christer Lidgard (C)	C	Nej
Vladyslav Tumachov (SD)	SD	Avstår
Olle Johansson (S)	S	Ja
Erik Lunell (M)	M	Ja
Ingela Gilljam Papinski (C)	C	Nej
Björn Strenger (C)	C	Nej
Richard Törnqvist af Ström (M)	M	Ja
Jolanta Kowalkowska (M)	M	Ja
Christer Bergquist (M)	M	Ja
Lennart Meldahl (C)	C	Nej
Lennart Sundquist (L)	L	Ja
Henrik Lehmann (L)	L	Ja
Owe Svantegård (KD)	KD	Ja
Gun-Britt Lindström (MP)	MP	Avstår

2025-11-13 Voteringsresultat Id:14017**Ärendenr:**

15.

Ärendemening:

Revision (Budget 2026 och plan 2027–2028)

Propositionsordning

Rösta JA för att utse Deniz Norgrens (SD) yrkande till motförslag. Rösta NEJ för att utse Gun-Britt Lindströms (MP) yrkande till motförslag.

Ja: 4**Nej: 3****Avstår: 43****Frånvarande: 1**

LEDAMOT	PARTI	RESULTAT
Christian Hoas (M)	M	Avstår
Annika Linde (L)	L	Avstår
Jenny Åkervall (S)	S	Avstår
Johanna Hornberger (M)	M	Avstår
Patrik Nimmerstam (C)	C	Avstår
Sara Degrér (KD)	KD	Avstår
Carl Gustav Pfeiffer (M)	M	Avstår
Bo Lagercrantz (SD)	SD	Ja
Christian Ljungdahl (C)	C	Avstår
Boris von Uexküll (M)	M	Avstår
Fredrik Pallin (L)	L	Avstår
Carina Erlandsson (M)	M	Avstår
Karsten Inde (S)	S	Avstår
Lovisa Eriksson (C)	C	Avstår
Leo Smidhammar (M)	M	Avstår
Bigitta Sundman (M)	M	Avstår
Siv Sahlström (C)	C	Avstår
Gunnar Liljegren (KD)	KD	Avstår
Robert Bryhn (C)	C	Avstår
Anette Jellve (S)	S	Avstår
Erik Hafström (M)	M	Avstår
Deniz Norgren (SD)	SD	Ja
Inger Fabian (C)	C	Avstår
Claës Breitholtz (M)	M	Avstår
Ulla Hurtig Nielsen (M)	M	Avstår
Eva Lindman Marko (C)	C	Avstår
Johan Gröndal (M)	M	Avstår
Erik Baggström (KD)	KD	Avstår
Christina Strenger-Böös (C)	C	Avstår
Catrin Tidström (M)	M	Avstår
Elvy Svennerstål (L)	L	Avstår
Kjell Rosén (MP)	MP	Nej
Fredrik Näslund (M)	M	Avstår
Vladyslav Tumachov (SD)	SD	Ja
Olle Johansson (S)	S	Avstår
Erik Lunell (M)	M	Avstår
Ingela Gilljam Papinski (C)	C	Avstår
Björn Strenger (C)	C	Avstår
Richard Törnqvist af Ström (M)	M	Avstår
Jolanta Kowalkowska (M)	M	Avstår
Christer Bergquist (M)	M	Nej
Johan Hjelmqvist (M)	M	Avstår
Elisabeth Kotsinas (M)	M	Avstår
Lennart Meldahl (C)	C	Avstår
Lars-Gunnar Wallin (L)	L	Ja
Lennart Sundquist (L)	L	Avstår
Henrik Lehmann (L)	L	Avstår
Karl Stenqvist (S)	S	Avstår
Owe Svantegård (KD)	KD	Avstår
Gun-Britt Lindström (MP)	MP	Nej

2025-11-13 Voteringsresultat Id:14018**Ärendenr:**

15.

Ärendemening:

Revision (Budget 2026 och plan 2027–2028)

Propositionsordning

Rösta JA för bifall till kommunfullmäktiges presidiums förslag. Rösta NEJ för bifall till Deniz Norgrens (SD) yrkande.

Ja: 44**Nej: 5****Frånvarande: 2**

LEDAMOT	PARTI	RESULTAT
Christian Hoas (M)	M	Ja
Annika Linde (L)	L	Ja
Jenny Åkervall (S)	S	Ja
Johanna Hornberger (M)	M	Ja
Patrik Nimmerstam (C)	C	Ja
Sara Degrér (KD)	KD	Ja
Carl Gustav Pfeiffer (M)	M	Ja
Bo Lagercrantz (SD)	SD	Nej
Christian Ljungdahl (C)	C	Ja
Boris von Uexküll (M)	M	Ja
Fredrik Pallin (L)	L	Ja
Carina Erlandsson (M)	M	Ja
Lovisa Eriksson (C)	C	Ja
Leo Smidhammar (M)	M	Ja
Bigitta Sundman (M)	M	Ja
Siv Sahlström (C)	C	Ja
Gunnar Liljegren (KD)	KD	Ja
Robert Bryhn (C)	C	Ja
Anette Jellve (S)	S	Ja
Erik Hafström (M)	M	Ja
Deniz Norgren (SD)	SD	Nej
Inger Fabian (C)	C	Ja
Claës Breitholtz (M)	M	Ja
Ulla Hurtig Nielsen (M)	M	Ja
Eva Lindman Marko (C)	C	Ja
Johan Gröndal (M)	M	Ja
Erik Baggström (KD)	KD	Ja
Christina Strenger-Böös (C)	C	Ja
Catrin Tidström (M)	M	Ja
Elvy Svennerstål (L)	L	Ja
Kjell Rosén (MP)	MP	Nej
Fredrik Näslund (M)	M	Ja
Vladyslav Tumachov (SD)	SD	Nej
Olle Johansson (S)	S	Ja
Erik Lunell (M)	M	Ja
Ingela Gilljam Papinski (C)	C	Ja
Björn Strenger (C)	C	Ja
Richard Törnqvist af Ström (M)	M	Ja
Jolanta Kowalkowska (M)	M	Ja
Christer Bergquist (M)	M	Ja
Johan Hjelmqvist (M)	M	Ja
Elisabeth Kotsinas (M)	M	Ja
Lennart Meldahl (C)	C	Ja
Lars-Gunnar Wallin (L)	L	Ja
Lennart Sundquist (L)	L	Ja
Henrik Lehmann (L)	L	Ja
Karl Stenqvist (S)	S	Ja
Owe Svantegård (KD)	KD	Ja
Gun-Britt Lindström (MP)	MP	Nej

Förändringar i förhållande till kommunstyrelsens förslag

(mnkr)	KS förslag	Tilläggsyrkanden				Beslut	
		S	SD	C	MP	Enl KS	Eventuell votering
NÄMNDER							
Kommunstyrelsen							
Drift	-186,3	-176,3	-172,93	-161,3	-186,75		
Framtagande av personalpolicy, kompetensförsörjningsstrategi och eller kompetensförsörjningsplan					-0,15		
Konsekvensutredning av nedskärningar i resurstilldelning till förskola/skola och vård/omsorg					-0,15		
Framtagande av definitioner för benämningar av dokument av typen handlingsplan...					-0,05		
Översyn av riktlinjer markanvisning och exploatering					-0,05		
Åtgärdsplan för att motverka ohälsa bland lärare i skola och förskola					-0,05		
Ändrar ekonomisk reserv från 15 mnkr till 3 mnkr		12,0					
Ökad satsning på sommarjobb		-1,0					
Inför 1 % regel om konstnärlig utsmyckning		-0,5					
Minska användning av konsulter, effektivisering av centraladm. Och förvaltning		2,0					
Utreda återstart av kommunalt bostads- och fastighetsbolag i Danderyd		-0,5					
Fler projekteringsarbete enligt listan med S förslag		-2,0					
Ta bort ekonomisk reserv				15,0			
Minska driftinvesteringar med 3 från 15 mnkr till 7 mnkr				8,0			
Minskad administration				2,0			
Upplysningskampanj för elsparkcyklar			-0,5				
Ökad ram till trygg- och säkerhetsenheten			-2				
Borttagen ekonomisk reserv			15				
Minskad kompensation för pris- och lönehöjningar			0,80				
Sänkt grundbelopp och mandatstöd till partierna			1,07				
Öronmärkt satsning för fler övervakningskameror vid otrygga platser			-1,00				
Investering	7,5	7,5	5,5	7,5	7,5		
Minskade IT-investeringar			1,0				
Minskad budget för datorer och mobiltelefoner			1,0				
Valnämnden							
Drift	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9		
Revisionen							
Drift	-1,7	-1,7	-2,0	-1,7	-2,0		
Fördjupad granskning av inköps- och upphandlingsverksamheten					-0,1		
Fördjupad granskning av förekomst av välfärdsbrottslighet					-0,1		

(mnkr)	KS förslag	Tilläggsyrkanden				B e s l u t	
		S	SD	C	MP	Enl KS	Eventuell votering
Fördjupad granskning av KS uppsikts och samordningsansvara över SN och UN					-0,1		
Extra anslag för fler internkontroller			-0,3				
Överförmyndarnämnden							
Drift	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2		
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden							
Drift	-31,3	-31,3	-31,0	-29,8	-32,3		
täcka ekonomiska konsekvenser kring avgiftsuttag					-0,5		
anställning av extra resurs					-0,5		
Minska för onödiga planutredningar				1,5			
Minskad kompensation för pris- och lönehöjningar			0,3				
Investering	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3		
VA och Avfall							
Drift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Investering VA	114,0	114,0	114,0	114,0	114,0		
Investering Avfall	18,3	18,3	18,3	18,3	18,3		
Tekniska nämnden							
Drift	-189,4	-199,4	-184,6	-187,4	-192,1		
Minskade klimatpåverkan... cykling					-1,0		
klimatförändringar ... grönska på skolgårdar..					-0,5		
					-0,1		
Utreda effektivare och rättvisare hyreshållning med dricksvatten					-0,1		
Säkerhetshöjande och förbättrande åtgärder vid Enebybergs seniorbostäder					-1,0		
Återförda medel för fortsatt arbete med planerat underhåll av fastigheter och anläggningar		-9,0					
Säkerställ snöröjning även vid normal vinter		-0,5					
Trygghetsskapande åtgärder (t ex. beslysning)...		-0,5					
hyr ut nu tomma bostäder.				2,0			
Driftsinvesteringar: dra bort kostnad pga att Brageskolan inte blir av				6,0			
Avskaffande av avgifter för infartsparkering			-1,0				
Minskade driftsinvesteringar			5,0				
Minskad kompensation för pris och lönehöjningar			0,8				

(mnkr)

	KS förslag	Tilläggsyrkanden				Beslut	
		S	SD	C	MP	Enl KS	Eventuell votering
Investering	304,1	304,1	246,0	300,4	304,1		
Investeringar i Park och Natur				6,3			
Brageskolan utgår				-25,0			
Rustning av pensionärbostäderna				15,0			
Påbörjande av renoveringar av Enebybergs seniorbostäder			-7,5				
Årliga anslag, Minskning av planerat underhåll (Fastigheter)			35,0				
Slopande av satsningar på skelettjord			30,6				
Kultur- och fritidsnämnden							
Drift	-126,0	-133,0	-127,0	-126,2	-126,15		
Stödja driften av kvarnparksbadet samt genomförande av Valborgs- och midsommarfirande i Kvarnparken					-0,15		
Kompensation för pris och löneökningar för att undvika besparingar		-2,6					
Utredning förutsättning återöppnande av fritidsgård i Djursholm		-0,2					
Gå mot nolltaxor för plan- och hallhyror (avseende barn- och ungas aktiviteter) för kommunens föreningar		-2,0					
Införa fritidsbank i kommunen		-0,2					
Anställning av en ny kulturproducent		-0,7					
Halvering av taxan i kulturskola samt gratis instrumenthyra		-1,3					
Ett bidrag som går att söka av hembygdsföreningarna för att säkerställa svenska traditioner så som Valborgsfirande och midsommarfirande.				-0,2			
Medel för att möjliggöra kontanthantering vid kommunens samtliga bibliotek			-1,0				
Investering	17,9	17,9	17,9	17,9	17,9		
Utbildningsnämnden							
Drift	-984,8	-1 005,8	-983,3	-990,0	-1 004,8		
Höjd skolpeng för förskolan					-20,0		
Peng till grundskolan		-15,0					
Peng till förskola, förskoleklass och fritidshem		-6,0					
Peng till grundskolan, 1 % ytterligare				-5,2			
Besparingar på tolkar etc			1,5				
Investering	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0		
Socialnämnden							

(mnkr)

[illegible]

Förändring utdebitering (+ -) 10 öres höjning ger cirka 18,0 mnkr till kommunen

Danderydscentern yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med följande ändringar

Kommunstyrelse

Siv Sahlström (C) yrkar

- 1. avslag** på ordföranden förslag att 15 mkr ska tillföras kommunstyrelsen som en "ekonomisk reserv".
- 2. avslag** på ordförandens förslag om 15 mkr till driftsutgifter inför investeringar.
- 3. att** 8 mkr anvisas till driftsutgifter inför investeringar.
- 4. avslag** på att 8,7 mkr "positivt resultat enligt balanskravet" behålls i kommunkassan.
- 5. att** kostnaden för administrationen minskas med 2 mkr.

Siv Sahlström (C) yrkar vidare

att skattesatsen ska sänkas med 20 öre. Utdebiteringen blir då 18,05 kr.

Teknisk nämnd

Christian Ljungdahl (C) yrkar

Investeringar:

- 1. att** beloppet 6,3 mkr för investeringar i Park och Natur ska öronmärkas till
 - a) En lövrik park i Mörby Centrum.
 - b) Restaurering av Alice Tegnér's allé.
 - c) Restaurering av andra värdefulla alléer i kommunen.
- 2. att** kostnaden för utbyggnaden av Brageskolan ska utgå, eftersom beslut fattats att den inte ska genomföras.
-25 mkr
- 3. att** Pensionärsbostäderna i Enebyberg ska rustas.
+15 mkr

Drift:

- a) **att** tomma bostäder ska hyras ut.
intäkt: 2 mkr
- b) **att** driftskostnader inför Brageskolans tillbyggnad stryks eftersom tillbyggnaden inte blir av.
+ 6 mkr.

Utbildningsnämnd

Patrik Nimmerstam (C) yrkar

att utöver ordförandens förslag, ska ett tillägg med ytterligare en procent göras för att höja skolpengen i grundskolan.

Kostnad: 5,2 mkr.

Socialnämnden

Eva Lindman Marko (C) yrkar

1. att utöver ordförandens förslag, ska ett tillägg med ytterligare två procent på omsorgspengen och två procent på hemtjänstchecken anvisas.

Kostnad: 8 mkr

2. att volymen inom äldreomsorgen ska reduceras med motsvarande belopp, det vill säga med 8 miljoner kronor.

Kultur- och fritidsnämnd

Lovisa Eriksson (C) yrkar

att kommunfullmäktige ska besluta ge ett bidrag, som hembygdsföreningarna kan söka för att kunna säkerställa svenska traditioner såsom Valborgs- och midsommarfirande och att **0,2 mkr** ställs till kultur- och fritidsnämndens förfogande för detta.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnd

Siv Sahlström (C) yrkar

att miljö- och stadsbyggnadsnämndens budget minskas med 1,5 mkr för enligt Danderydscenterens mening onödiga utredningar och kostnader.

S-budget för Danderyds kommun år 2026

Socialdemokraternas budgetförslag i korthet

Finansiering i korthet

- Socialdemokraterna satsar **49Mkr mer** än ordförandeförslaget på kommunens kärnverksamheter.
 - o Detta genom att resultatmålet 2026 sätts till +0.7Mkr jämfört med majoritetens förslag om +8.7Mkr (8.0Mkr)
 - o Skattesatsen ökas med 15 öre för 2026, till 18.40kr istället för majoritetens förslag om 18.25kr (27Mkr)
 - o Minskad konsultinhyring, effektivisering av kommunens centraladministration inklusive förvaltningarna. (2.0Mkr)
- Vi Socialdemokrater anser inte att 2026 är året då kommunen ska ha fokus på överskott eller besparingar i verksamheterna för unga och äldre. Snarare tvärtom med tanke på situationen inom skola och förskola och måendet bland kommunens unga.
- Majoritetens föreslagna nya ”reserv” inom budgeten för eventualiteter är en ny budgetpost. Tidigare har oförutsedda kostnader (och tyvärr historiskt även förutsedda kostnader i för strama budgetar) hanterats via tilläggsanslag. Vi socialdemokrater ser poängen med att KS har medel mer lättillgänglig inom ramarna för årsbudgeten och att vi gemensamt resonerar kring risker i kommande årsbudget i termer av ”reserv” och att posten görs tydlig. Storleken på en sådan reserv är dock svår att uppskatta då reserven ska omfatta oförutsedda kostnader i hela verksamheten och alla nämndernas eventuella överskridande pga oförutsett ska kunna hanteras med reserven. **Vi vill med eftertryck dock poängtera att exempelvis underfinansiering i form av för lågt kalkylerade pris- och löneökningar i kärnverksamheter inte kan kvalificera sig för uttag ur reserv.** Vi noterar också att uttag ur reserven hanteras via KF i en likartad process som vid beslut om tilläggsanslag likt tidigare. Vi föreslår att reserven för 2026 sätts till 3Mkr istället för majoritetens 15Mkr. (12Mkr)

Satsningar i korthet

- Socialdemokraterna satsar 21 Mkr mer än majoriteten på skola och förskola för utveckling av kvaliteten och för att undvika ytterligare nedskärningar, nedläggningar och för att succesivt gå mot en högre personaltäthet i skola och förskola – det som forskningen visar ger bäst effekt på skolresultat, psykisk hälsa och välmående hos barn och unga.
- Vi vill tillföra Kultur- och fritidsnämnden ytterligare 7 Mkr för en mer rättvis, meningsfull och drogfri fritid för alla Danderyds unga. Tyvärr innefattar dessa 7Mkr ca 2.6Mkr för att kompensera för pris- och löneökningar som majoriteten valt att inte ersätta verksamheterna för i ordförandeförslaget. Samtidigt presenterar ordföranden en satsning om 2Mkr i sitt förslag. Dessa medel är ingen satsning utan räcker inte ens till pris- och löneökningar under perioden tyvärr.
- Socialdemokraterna stärker socialförvaltningen med ytterligare 9 Mkr främst till gagn för våra äldre. Vi väljer bland annat att göra det genom att i vårt förslag höja ersättningarna för hemtjänstcheck och omsorgspeng med ytterligare 2% utöver majoriteten. Vi hoppas detta ska ge personalen en förbättrad arbetsmiljö, mindre stress och mer tid tillsammans med våra äldre och behövande.

- Vi tillför Samhällsutvecklingsförvaltningen (SUF) ytterligare 9 Mkr för planerat underhåll. Det är förvisso ingen satsning, men vi anser att majoritetens förslag att kraftigt minska SUFs budget för planerat underhåll av våra fastigheter och anläggningar är en extremt dålig idé och vi ser oss därför nödgade att återföra medel för planerat underhåll i vårt budgetförslag med 9 Mkr. Att inte underhålla sina fastigheter och tillgångar är dokumenterat mycket dåligt och med den strategi skjuter vi garanterat kostnader framför oss som ofta också blir mycket större senare. Detta har vi tyvärr flera exempel på i vår kommun genom historien.

Generellt innebär Socialdemokraternas robusta budgetförslag ett större fokus på mer resurser till verksamheter som berör barn, unga och äldre än majoritetens.

Socialdemokraterna ser också stora behov av fler investeringar, reinvestering och underhåll i våra fastigheter och anläggningar samt att säkerställa att fastigheterna behålls i kommunal ägo och vi ökar därför investeringstakten 2026-28 jämfört med majoriteten. Se vår lista på prioriterade investeringsprojekt för perioden 2026-2028 nedan.

Socialdemokraterna yrkar bifall till Kommunstyrelsens ordförandes förslag till budget 2026 med följande ändrings- respektive tilläggsyrkanden:

Ändringsyrkande gällande skattesats för 2026

Skattesatsen ökas med 15 öre för 2026 jämfört med 2025: 18.40 kr

Ändringsyrkande gällande finansiella indikatorer för 2026

Resultatmålet sätts till +0.7Mkr istället för +8.7Mkr

Ändringsyrkande gällande reserv i KS för 2026

Reserven sätts till +3Mkr istället för +15Mkr

Kommunstyrelsen – ökat anslag om 2.0Mkr (Tilläggsyrkande)

- Ökad satsning på sommarjobb för Danderyds unga – **1.0Mkr**
- Inför 1%-procentsregeln om konstnärlig utsmyckning vid byggnation – **0.5Mkr**
- Minskad användning av konsulter och inhyrningar, effektivisering av centraladministration och förvaltningarna - **-2.0Mkr**

Varav nya exploateringsutskottet – extra anslag om 2.5Mkr (Tilläggsyrkande)

- Utreda återstart av kommunalt bostads- och fastighetsbolag i Danderyd (*Ett aktivt bolag som även arbetar med Fastighetsutveckling med fokus på uppfyllande av behov hos främst våra unga och äldre kommuninvånare men även personer mitt i livet som fått ändrade levnadsförhållanden*)– **0.5Mkr**
- Förberedande projekteringsarbete för föreslagna investeringar enligt listan med våra förslag på ”Investeringar under planeringsperioden 2026-2028” nedan utöver majoritetens avsatta medel – **2.0Mkr**

Socialnämnden – extra anslag om 9Mkr *(Tilläggsyrkande)*

- Utredda återstart av kommunal hemtjänst i egen regi (för invånarnas valfrihet och för att säkra kommunens upphandlingsförmåga) – **0.1 Mkr**
- Höjning av Hemtjänstcheck utöver majoritetens förslag med ytterligare 2% - **2 Mkr**
- Höjning av Omsorgspeng utöver majoritetens förslag med ytterligare 2% - **6 Mkr**
 - o Genom våra höjningar av peng och check ger vi exempelvis hemtjänstpersonalen förutsättningar att ägna mer tid åt de äldre och få en mindre stressig arbetsmiljö
 - o Genom höjningar av peng och check skapas bättre förutsättningar för personalutveckling, rekrytering och kompetensförsörjning
- Fria arbetsskor till personal inom hemtjänst och omsorg – **0,4 Mkr**
- Särskilda medel för arbetet med att minska våld i nära relationer (både vad gäller vuxna och yngre personer. Där kvinnor och flickor är särskilt utsatta) – **0.5 Mkr**

Utbildningsnämnden – extra anslag om 21Mkr *(Tilläggsyrkande)*

- Peng till grundskolan höjs för att bibehålla och förbättra dagens kvalitetsnivå med nuvarande organisering och lokalisering – **15Mkr**
- Peng till förskola, förskoleklass, och fritidshem ökas för att bibehållande och utveckling av kvalitetsnivå under budgetperioden – **6Mkr**

Vi vill genom tillförda medel enligt ovan dels ge skolorna och förskolorna rätt budgetförutsättningar för att:

- Öka personaltätheten i skolan. I låg- och mellanstadiet ska klasstorleken vara max 20 elever och i högstadiet max 25 elever
 - o Under budgetperioden gå mot att ge förutsättningar för verksamheterna att bemanna med minst en legitimerad lärare per 20 respektive 25 elever i låg- och mellanstadiet respektive högstadiet
- Öka personaltätheten i förskolan så att verksamheterna i Danderyd har ca. 1 personal per 3 barn *(i åldrarna 1-3 år)* samt ca. 1 personal per 5 barn *(i åldrarna 4-5 år)*
 - o Under budgetperioden gå mot minst en legitimerad förskolelärare per 6-12 barn *(i åldrarna 1-3 år)* samt 9-15 barn *(i åldrarna 4-5 år)*
- Forskningen är tydlig på området: Hög personaltäthet är det som främst gynnar skolresultat och psykisk hälsa bland unga
- Säkerställa att skolorna kan arbeta i lugn och ro och inte jaga tilläggsanslag under budgetåren
- Möjliggöra att frukost kan serveras i alla kommunala förskolor
- Säkerställa att förskolepersonal kan utrustas med arbetskläder och arbetsskor

Tekniska nämnden – extra anslag om 10Mkr *(Tilläggsyrkande)*

- Återförda medel för fortsatt arbete med planerat underhåll av fastigheter och anläggningar – **9.0Mkr**
- Säkerställa snöröjning även vid normal vinter – **0.5Mkr**
- Trygghetsskapande åtgärder (t ex. belysning) samt satsning på ljud- och bullerreducering genom grönskande åtgärder – **0.5Mkr**

Kultur- och fritidsnämnden – extra anslag om 7Mkr *(Tilläggsyrkande)*

- Kompensation för pris och löneökningar för att undvika besparingar verksamheten - **2.6Mkr**
- Utredning förutsättning återöppnande av fritidsgård i Djursholm – **0.2Mkr**
- Gå mot nolltaxor för plan- och hallhyror *(avseende barn- och ungas aktiviteter)* för kommunens föreningar – **2Mkr**
- Införa fritidsbank i kommunen – **0.2Mkr**
- Anställning av en ny kulturproducent – **0.7 Mkr**
- Halvering av taxan i kulturskola samt gratis instrumenthyra – **1.3Mkr**

Investeringar under planeringsperioden 2026-2028 *(Tilläggsyrkande)*

2026

- Förvärva tillbaka Villa Brage i kommunal ägo för att äga och förvalta fastigheten i kommunal regi. Inhyrning av fastigheter för kärnverksamhet är dokumenterat en dålig idé.
- Förberedande projektering för den utlovade fullstora idrottshallen vid Enebybergs IP
- Utredda möjlig anpassning av Storkalmars vård- och omsorgsboende för fortsatt verksamhet
- Avsluta projekteringen för byggnation av ny läktare, servicebyggnad inklusive omklädningsrum och toaletter vid Danderyds Arena och påbörja arbetena

2027

- Genomföra utbyggnad av Mörbyhallen för truppergymnastik
- Påbörja reinvestering i radhusen för äldre vid Enebyberg
- Förbereda skarpt beslutsunderlag *(för projektering inkl kostnadskalkyl)* för antingen nytt badhus eller omfattande renovering av befintligt
- Genomföra förbättrande åtgärder i våra ishallar, generell upprustning samt utreda förutsättningar för elitspel i kommunen

2028

- Beredning för att i kommunal ägo starta byggnation av minst
 - o ett nytt äldreboende/trygghetsboende
 - o ett nytt korttidsboende
- Utredda ett eventuellt nytt Kultur- och kommunhus i kommunal ägo
- Projektering för en uppvärmd fullstor inomhusfotbollshall

Investeringar ovan skapar ökade kapitalkostnader (räntekostnader) motsvarande idag 2,2% på investerat belopp samt ökade driftskostnader för aktuellt objekt år 2 efter aktiverad investering och driftsatt anläggning. Investeringarna skapar också direkta kostnader i form av förberedande planerings- och projekteringsinsatser.

Danderyd 2026-11-10

Jenny Åkervall, gruppleadare Socialdemokraterna i Danderyd

Miljöpartiets budget för Danderyds kommun 2026

MP yrkar bifall till majoritetens förslag till budget 2026 med följande tilläggsyrkanden:

Kommunstyrelse 450 tkr

Kommunstyrelsen tillförs ett extra anslag om 150 tkr för framtagande av en personalpolicy, kompetensförsörjningsstrategi och/eller kompetensförsörjningsplan, för säkerställande att kommunstyrelsen, i formell mening, behandlar kommunrevisorernas rapporter och rekommendationer.

Kommunstyrelsen tillförs ett extra anslag om 150 tkr för att säkerställa att kommunfullmäktiges revisorers rekommendation om konsekvensutredning av nedskärningarna i resurstilldelning till förskola/skola och vård/omsorg.

Kommunstyrelsen tillförs ett extra anslag om 50 tkr för framtagning av definitioner för benämningar av dokument av typen handlingsplan, riktlinje, policy, strategi, plan etc.

Kommunstyrelsen tillförs ett extra anslag om 50 tkr för översyn av riktlinjerna för markanvisning och exploatering med syfte att möjliggöra efterlevnad av översiktsplan och riktlinjer för bostadsförsörjning.

Kommunstyrelsen tillförs ett extra anslag om 50 tkr för att ta fram en åtgärdsplan för att motverka ohälsa bland lärare i skola och förskola, att presenteras för kommunfullmäktige januari 2027.

Kultur- och fritidsnämnd 150 tkr

Kultur- och fritidsnämnden tillförs ett extra anslag om 150 tkr för att stödja driften av Kvarnparksbadet samt Danderyds hembygdsförenings genomförande av Valborgs- och midsommarfirande i Kvarnparken.

Socialnämnd 50 tkr

Socialnämnd tillförs ett extra anslag om 50 tkr för kostnadsutredning och effektivisering av kommunens seniorbostadskö.

Utbildningsnämnd 20 mnkr

Utbildningsnämnden tillförs ett extra anslag för att höja skolpengen för förskolan i egen regi med 11 mnkr och för friförskolorna med 9 mnkr för att motsvara Skolverkets krav på 12 barn i småbarnsgrupp och 15 barn i syskongrupp eftersom förskollärarnas arbetsmiljö är mycket ansträngd med krav som inte motsvarar resurser.

Teknisk nämnd 2,7 mnkr

Tekniska nämnden tillförs ett extra anslag om 1 mnkr för minskad klimatpåverkan genom effektivare, hälsosammare och klimatsmartare transporter med ökad andel cykling på säkrare och snabbare cykelstråk samt bättre utnyttjande av parkeringsplatser.

Tekniska nämnden tillförs ett extra anslag om 500 tkr för att reducera följderna av klimatförändringar genom snabbare genomförande av dagvattenplanens åtgärder samt ökad grönska på skolgårdar mot överhettning.

Tekniska nämnden tillförs ett extra anslag om 100 tkr för att bevara och öka den biologiska mångfalden genom aktiv trädgårdsrådgivning till villaägare samt utreda stärkt ekologiskt samband mellan Rinkebyskogen och Altorpsskogen

Tekniska nämnden tillförs ett extra anslag om 100 tkr för att utreda effektivare och rättvisare hushållning med dricksvatten.

Tekniska nämnden tillförs ett extra anslag om 1 mnkr för säkerhetshöjande och förbättrande åtgärder vid Enebybergs seniorbostäder

Miljö- och stadsbyggnadsnämnd 1 mnkr

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillförs ett extra anslag om 500 tkr för att täcka ekonomiska konsekvenser av ändringar i lagstiftning och regelverk kring avgiftsuttag.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillförs ett extra anslag om 500 tkr för anställning av extra resurs.

Revision 300 tkr

Kommunfullmäktiges revisorer tillförs ett extra anslag om 300 tkr med hänvisning till Kommunallagen kap. 12, 8 § och dess klargörande att lekmanrevisorerna själva väljer vad som ska granskas och vilken omfattning.

Finansiering

Miljöpartiets budgetyrkanden uppgår till 24,65 mnkr

Miljöpartiet yrkar att skattesatsen höjs med 0,14 kr till finansiering av Miljöpartiets budgetyrkande.

Reservation (C) mot kommunfullmäktiges beslut den 10-13.11 2025. att avstyrka de av Danderydscenterns ledamöter framförda ändringsförslagen i 2026 års budget.

Danderydscenterns ledamöter och tjänstgörande ersättare reserverade sig till förmån för de preciserade ändringsyrkandena, vilka framgår av protokollet.

Bifogat en detaljerad redovisning av hela ändringsförslaget med aktuella budgetposter. Denna redovisning har utarbetats av oppositionsrådet Kristin Eriksson (C), som själv inte kunde närvara på fullmäktige på grund av sjukdom.

Siv Sahlström
Gruppledare (C)

Budget 2026, reservation från Danderydscentern till förmån för egna yrkanden.

Kommunstyrelsen

1. Avslag på de **15 miljoner kr.** som Kommunstyrelsens ordförande vill addera till Kommunstyrelsens budget som en "ekonomisk reserv". Enligt Danderydscenterns uppfattning finns det ingen godtagbar beskrivning av varför en sådan skulle kunna ses som nödvändig. Att ta ut skatt från medborgarna på så lösa grunder är inte att ta ekonomiskt ansvar, utan snarare att skapa en "låt-gå"-mentalitet gällande de ekonomiska ramarna inom vilka vi ska hålla oss. Principen blir att om pengarna inte räcker, så finns det ändå mer att hämta. Det synsättet vänder vi oss helt emot. Det skapar öppningar för slarv och slöseri, och det är medborgarnas pengar vi hanterar, inte våra egna.

+15 miljoner kr.

2. Avslag till investeringar om **15 miljoner kr.** till drift inom Kommunstyrelsens budget. Många planer, utredningar och projekteringar har varit helt bortkastade under den senaste tioårsperioden. Den politiska majoritetens idéer om Stocksundsskolan, Mörbybadets placering, Life Science-projekt Danderyds sjukhus, exploatering av infarten till Stocksund med flera, har visat sig vara felriktade eller grovt överdimensionerade. Utredningar har i stor utsträckning lagts på konsulter, och resultaten har inte gått att använda. Man har fått göra omtag, givetvis efter att först ha betalat dyrt för dessa onödiga och vidlyftiga utredningar och projekteringar. De projekt som har lagts ner, har vårt parti yrkat avslag på sedan start, och reserverat sig emot. Vi fortsätter nu vårt enträgna arbete med att minska på anvisade medel till Kommunstyrelsens driftsutgifter för investeringar, för att minska slöseriet med skattebetalarnas pengar.

+15 miljoner kr.

3. Anvisning av medel till driftsutgifter inför investeringar:

- 8 miljoner kr.

4. Avslag på "Positivt resultat enligt balanskravet" på **8,7 miljoner kr.** Det är en ytterligare reserv, i tider då kommunen inte kan motivera behovet av en sådan.

+8,7 miljoner kr.

5. Vi tar bort **2 miljoner kr.** på administration. Kommunstyrelsen kostar för mycket, administrationen ska minskas. Vår besparing kan tyckas vara för liten, men vi ser det som ett led i en fortsatt process. Det finns mer utrymme framöver för ytterligare nedskärning, framför allt på informationssidan.

+2 miljoner kr.

- Skattesatsen ska sänkas med 20 öre. Utdebiteringen blir då 18.05 kr.

Tekniska nämnden

Investeringar:

1. Öronmärkt investeringar i Park och Natur, ca **6, 3 miljoner kr.** till:

a). En lövrik park vid Mörby centrum, i enlighet med vår (C)-motion.

Danderydscentern vidhåller vikten av att på allvar vidta kraftfulla åtgärder till förmån för miljön omkring det nya Mörby centrum. Efter ett tiotal år av rivningar, nybyggnation, störande byggtrafik, hårdgöring av tidigare grönytor, trädfällning, vägbyggen med mera, måste kommunen nu ta ansvaret för närmiljön! Den stadsmiljö som har vuxit fram är inte längre trivsamt eller hälsosamt. Den ursprungliga parken med stora trädkronor och naturliga gräsytor består idag mestadels av asfalterade gångar och ytor, där problem med dålig vattenavrinning till följd av

ogenomsläppliga ytor kommer att få negativa konsekvenser inom området. Risken för skador till följd av de nya markförhållandena är uppenbara, och angivna åtgärder i form av s.k skelettjord är vare sig relevanta eller på något sätt av nytta- däremot mycket kostsamma.

Det som behövs är en kompensation i form av en lövrik park med stora kronor och rotsystem, skugga, gräsytor och buskage. På så sätt kan man underlätta för regnmassor att tränga igenom jordlager i stället för att bli stående i tätade markområden. Träden skänker skugga och livsviktig svalka för särskilt utsatta grupper, då värmeböljor kommer att bli allt vanligare sommartid. Det är konstaterat att medeltemperaturen i tätbebyggda områden kan höjas med upp till 1,5 grader vid värmebölja, vilket alltså är helt och hållet orsakat av en dålig stadsplanering, där träd och grönska som kompenserande faktorer inte har getts plats. Det är dessa åtgärder för vårt mest tätbebyggda område som vi har motionerat om, och kommer fortsätta arbeta för. Det är en fråga om våra medborgares närmiljö, liv och hälsa.

b). Restaurering av Alice Tegnér's allé vid Djursholms slott, i enlighet med vår (C)-motion.

Danderydscenterns motion om att ta ansvar för och restaurera en av våra kanske mest värdefulla och samtidigt eftersatta alléer, ska ges särskild plats i budgeten för 2026. Det brådskar. Det är ett projekt som ska genomföras med varsamhet, och med god kunskap om både natur- och kulturmiljön i Slottets omgivningar. Projektet ska föras till Tekniska nämnden, och inte beslutas eller genomföras på delegation. Åtgärder ska vara väl motiverade, avvägda och samtidigt ge den effekt som behövs för att återge allén de ursprungliga historiska och estetiska värdena.

c). Restaurering av andra värdefulla alléer i kommunen, oftast med ett

högt kulturhistoriskt värde, i enlighet med Danderydscenterns värderingar gällande natur- och kulturmiljöer som ska vårdas och bevaras åt kommande generationer.

Många alléer i kommunen är eftersatta eller hotade. Uteblivna åtgärder gällande hamling eller föryngring är vanligt förekommande, men även exploateringsprojekt och belysningsinstallationer har försvagat eller uttraderat allémiljöer i kommunen under årens lopp. Det är en oacceptabel utveckling, eftersom det innebär en både natur- och kulturhistorisk utarmning, men även en estetisk sådan. Medel ska särskilt sättas till projekt för att vårda och rädda befintliga alléer, och frågorna ska tas i Tekniska nämnden, inte på delegation.

2. Kostnaden för utbyggnaden av Brageskolan ska utgå ur budget 2026, eftersom beslut har fattats om att den inte ska genomföras.

+ 25 miljoner kr.

3. Rustning av pensionärsbostäderna i Enebyberg ska påbörjas under 2026.

-15 miljoner kr.

-Drift:

a) Hyresintäkter, tomma bostäder ska hyras ut:

+2 miljoner kr.

b) Driftinvesteringar: dra bort kostnad på 6 MA pga av att Brageskolan inte blir av.

+ 6 miljoner kr.

Utbildningsnämnden

-Tillägg utöver ordförandens förslag på +1 % till grundskolan.

-5,2 miljoner kr.

Socialnämnden

1. Tillägg utöver ordförandens förslag till omsorgspengen ges med + 2 %.

Tillägg utöver ordförandens förslag på hemtjänstchecken ska göras med + 2 %.

2. Volymen inom äldreomsorgen ska reduceras med motsvarande belopp och på så sätt finansiera höjningen, som kostar 8 miljoner kr.

Kultur- och fritidsnämnden

- Ett bidrag som går att söka av hembygdsföreningarna införs, för att kunna säkerställa svenska traditioner såsom Valborgs- och midsommarfirande. **0,2 miljoner kr.** ställs till till Kultur- och fritidsnämndens förfogande för detta.

-0,2 miljoner kr.

Miljö och stadsbyggnadsnämnden:

Drift:

Vi tar bort **1,5 miljoner kr** för onödiga utredningar och kostnader för projekt som Danderydscentern från början har yrkat avslag på och reserverat sig emot, och som nu till viss del är avblåsta. Medel ska inte finnas till hands för onödiga utredningar av projekt som inte gagnar Danderydsborna, eller ens efterfrågas av dessa. Det är en grundläggande skillnad i Danderydscenterns syn på hur eventuella projekt och ombyggnationer ska hanteras, jämfört med den politiska majoritetens. Vi reserverar oss emot varje onödig skattekrona som läggs på idéer från majoritetspolitiker, där konsulter sätts i arbete och avlönas men visar sig återkomma med förslag som är onödiga eller till och med omöjliga

att genomföra. Det är bortkastade skattepengar, bortkastad tid, och ett slöseri med våra resurser i sin helhet.

+ 1,5 miljoner kr.

RESERVATION Kommunfullmäktige 2025-11-10/13 punkt 6
Budget 2026 och plan 2027-2028 (KS 2025/0085)

Kommunstyrelse

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 150 tkr för framtagande av en personalpolicy, kompetensförsörjningsstrategi och/eller kompetensförsörjningsplan, för säkerställande att kommunstyrelsen, i formell mening, behandlar kommunfullmäktiges revisorers rapporter och rekommendationer.

PWC revisionsrapport 2022 Personal- och kompetensförsörjning visar att kommunstyrelsen behöver ta fram styrande dokument i form av en personalpolicy, kompetensförsörjningsstrategi och/eller kompetensförsörjningsplan. *PWC revisionsrapport 2024, Lämnade rekommendationer under åren 2021-2022* visar att de brister som revisorerna tidigare påtalat inte har åtgärdats och att styrelsen inte i formell mening har tagit ställning till revisionsrapporterna.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 150 tkr för att säkerställa att kommunfullmäktiges revisorers rekommendation om konsekvensutredning av nedskärningarna av resurstilldelning till förskola/skola och vård/omsorg.

Revisionsrapport januari 2021, Granskning av ekonomistyrning, visar att kommunstyrelsen årligen ska utvärdera effekterna av vad det implicita effektiviseringskrav som följer av att löner och priser samt peng och check räknas upp med 1 procent innebär för kommunens nämnder.

Revisionsrapport april 2024, Lämnade rekommendationer under åren 2021-2022 visar att kommunstyrelsen ska säkerställa att man i formell mening behandlar revisionsrapporterna och tar ställning till de brister samt rekommendationer som revisorerna lämnat. Rapporten visar att kommunstyrelsen ska följa upp och säkerställa att revisorernas rekommendationer blir genomförda.

Revisorernas rekommendation om konsekvensutredningen syftar till att säkerställa att resurstilldelningen skett utifrån realistiska underlag samt att säkerställa fackföreningen VISIONS krav om utredning av budgetens påverkan på arbetsmiljö, arbetsbelastning och stressnivå i kommunens verksamheter. VISION vill att arbetsbelastning, arbetsmiljö och stress ska undersökas årligen för uppföljning om budgeten påverkat arbetstagarnas arbetsmiljö och/eller stressnivåer.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 50 tkr för framtagning av definitioner för benämningar av dokument av typen handlingsplan, riktlinje, strategi, plan etc.

Tydliga definitioner av benämningar av olika dokumenttyper är en förutsättning för förståelse av dokumentets innebörd och status. Om benämningen ändras utan förändring av innehållet och utan tydlig förklaring, uppstår förvirring bland såväl förtroendevalda som tjänstemän samt risk för missförstånd i kommunikationen.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 50 tkr för översyn av riktlinjerna för markanvisning och exploatering med syfte att möjliggöra efterlevnad av översiktsplan och riktlinjer för bostadsförsörjning.

Detaljplaneprojekt i Danderyd har tendens att dra ut på tiden pga att Danderydsbornas önskemål och förväntningar kring byggandet inte stämmer överens med fastighetsägarnas önskemål att bygga stort och maximera sina intäkter vid försäljning. Det finns en diskrepans mellan vad vi i demokratisk ordning beslutat om hur vi vill vår kommun ska utvecklas framöver och det ekonomiska intresset hos fastighetsägare. Denna diskrepans kan med fördel minskas genom översyn av riktlinjerna för markanvisning och exploatering, så att dessa skapar tydliga ramar baserade på vår demokratiskt framarbetade och beslutade översiktsplan samt våra likaledes demokratiskt beslutade riktlinjer för bostadsförsörjning.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 50 tkr för att ta fram en åtgärdsplan för att motverka ohälsa bland lärare i skola och förskola, att presenteras för kommunfullmäktige januari 2027.

Förskollärare och grundskollärare har gått från att nästan inte ha haft några sjukskrivningar alls i början av 1990-talet till att ha de högsta sjuktalen. Lärare betalar med sin egen hälsa på grund av stress och neddragningar av resurser och att kraven på lärare inte motsvarar de resurser som ges. Arbetsgivaren är enligt lag skyldig att förebygga risker som följer med bemannings- och resultatkrav som inte finansieras.

Socialnämnd

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 50 tkr för kostnadsutredning och effektivisering av kommunens seniorbostadskö.

Klagomål har framkommit om bristfällig hantering av seniorbostadskön, samtidigt som årsavgiften upplevts för hög i förhållande till faktisk hantering. Årsavgiften till Danderyds seniorbostadskö höjdes för några år sedan utan kostnadsutredning från en engångsavgift om 500 kr till en årsavgift om 250 kr. Avgiftsnivån är baserat på andra kommuners avgiftsnivå. Detta strider mot Kommunallagen kap. 2, § 6 som handlar om Självkostnadsprincipen: Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller” (Lag 2019:835). Enligt lag ska en kostnadsutredning genomföras och årsavgiften som beslutas ska baseras på faktiska kostnader för administration av seniorbostadskön.

Utbildningsnämnd

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag för att höja skolpengen för förskolan i egen regi med 11 mnkr och för friförskolorna med 9 mnkr för att motsvara Skolverkets krav på 12 barn i småbarnsgrupp och 15 barn i syskongrupp, eftersom förskollärarnas arbetsmiljö är mycket ansträngd med krav som inte motsvarar resurser.

Skolverket har sedan 2016 återinfört barngruppernas storlek för att höja kvalitén. Både för 2025 och 2026 har det funnits statsbidrag att söka för att minska barngrupperna. Skolverkets krav på att minska barngruppernas storlek tas inte upp i kommunens kvalitetsrapport. I många barngrupper på förskolan är det 23 stycken 3-5-åringar i samma grupp och 16 stycken 1-3-åringar i samma grupp. Förskollärarna är placerade på förskolan och inte på en fast avdelning, vilket får till följd att barnen behöver kunna förhålla sig till väldigt många barn och övrig personal och att förskollärarna behöver känna alla barn för att kunna ansvara för att läroplanen följs.

Teknisk nämnd

Vi reserverar oss mot att avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 1 mnkr för minskad klimatpåverkan genom effektivare, hälsosammare och klimatsmartare transporter med ökad andel cykling på säkrare och snabbare cykelstråk samt bättre utnyttjande av parkeringsplatser.

Vi reserverar oss mot avslaget på att vårt yrkande om ett extra anslag om 500 tkr för att reducera följderna av klimatförändringar genom snabbare genomförande av dagvattenplanens åtgärder samt ökad grönska på skolgårdar mot överhettning.

Extremväder förorsakade att koldioxidutsläppen kommer allt oftare och intensivare. När skyfallen och värmeböljorna kommer vet vi inte säkert, men att även Danderyd drabbas är helt säkert. Därför behöver Vattenplanens åtgärder ske snabbare och skolgårdar klimatsäkras.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 100 tkr för att bevara och öka den biologiska mångfalden genom aktiv trädgårdsrådgivning till villaägare samt utreda stärkt ekologiskt samband mellan Rinkebyskogen och Altorpsskogen.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 100 tkr för att utreda effektivare och rättvisare hushållning med dricksvatten.

Tillgången till rent vatten är grundläggande för vårt samhälle. Tillgången på rent vatten är dock begränsad och blir alltmer kostsam för samhället att producera. Därför behöver förebyggande åtgärder vidtas nu.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 1 mnkr för säkerhetshöjande och förbättrande åtgärder vid Enebybergs seniorbostäder.

Att öka brandsäkerheten för våra äldre i kommunens fastigheter är ett odiskutabelt krav och att ersätta direktverkande elvärme med luftvärmepumpar är viktigt för att minska energiförbrukning och värmekostnaderna.

Kultur- och fritidsnämnd

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 150 tkr för att stödja driften av Kvarnparksbadet samt Danderyds hembygdsförenings genomförande av Valborgs- och midsommarfirande i Kvarnparken.

De ideella föreningarna som genomför folkkära traditioner och aktiviteter behöver stöd för att kunna driva verksamheten.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnd

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 500 tkr för att täcka ekonomiska konsekvenser av ändringar i lagstiftning och regelsystem kring avgiftsuttag avslogs samt att vårt yrkande om 500 tkr för att täcka kostnader för anställning av extra resurs.

Pågående förändringar i lagstiftning och regler kring avgiftsuttag har stor påverkan på nämndens ekonomi på grund av minskade intäkter. Bemanningen är slimmad och i stort behov av förstärkning i form av anställning av en extra resurs.

Revision

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 300 tkr till kommunfullmäktiges revisorer med hänvisning till Kommunallagen kap. 12, 8 § och dess klargörande att lekmanarevisorerna själva väljer vad som ska granskas och i vilken omfattning.

I Kommunallagens 12 kapitel under rubriken "Revision" anges följande under 8 §: "Lekmanarevisorer som utses med stöd av 10 kap. 3 och 4 §§ ska i sin granskning biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar i den omfattning som behövs för att fullgöra uppdraget enligt god sed vid detta slag av granskning.

I SOU 2004:107 anges att revisorerna för granskning och ansvarsprövning i kommuner måste tillförsäkras ett sådant ekonomiskt utrymme som gör det möjligt att utföra revisionsuppdraget i enlighet med lagstiftning, god revisions-sed och revisionsreglemente.

Revisorerna har för budgetåret 2026 äskat 2 mnkr till skillnad från presidiets beslutsförslag om 1,7 mnkr. Revisorerna har klargjort att föreslagen budget endast ger utrymme för tre fördjupade granskningar. De uttrycker behov av utökad budget för att kunna hantera ökade kostnader orsakade av en ny standard för kommunal räkenskapsrevision samt för att kunna hantera den årliga revisionsrisken genom att årligen kunna genomföra cirka fem fördjupade granskningar.

Eftersom det enligt Kommunallagen är revisorerna som väljer vad de vill granska och i vilken omfattning, ligger det i kommunfullmäktiges åliggande utifrån Kommunallagens lydelse att avslå presidiets beslutsförslag och bifalla Miljöpartiets tilläggsyrkande, vilket ej skedde.

För att revisionen ska kunna ge Danderydsborna garantier för att skattefinansierad verksamhet sker demokratiskt, lagligt, effektivt, offentligt och i samklang med allmän moral och allmänt rättsmedvetande krävs att revisorernas rekommendationer också implementeras. Vi anser att revisorernas rekommendationer är av avgörande vikt och ska delges ledamöterna i kommunfullmäktige.

Revisorernas granskningsresultat ger underlag till förändring och utveckling av kommunens verksamhet. Miljöpartiet anser att kommunen har en otillräcklig beredning/behandling av revisorernas granskningsrapporter. Vi anser att kommunen inte har tillförsäkrat revisorerna tillräckligt med pengar för att kunna utföra revisionsuppdraget i enlighet lagstiftning och revisionsreglementet.

Vi reserverar oss mot att årliga besparingar, som berott på de prioriteringar som Moderater, Liberaler och Kristdemokrater har valt, inte har återställts.

Vi reserverar oss mot att låg skatt prioriteras framför åtgärdande av revisorernas påtalade brister och fackföreningarnas protester mot dålig arbetsmiljö, stress och sjukskrivningar.

Danderyd 2025-11-13

Gun Britt Lindström, gruppleddare KF
Ruby Rosén, ledamot KF
Kjell Rosén, ledamot KF

Urval av revisorernas rekommendationer

Revisionsrapport april 2024 Lämnade rekommendationer under åren 2021-2022

Rekommendationer kommunstyrelse:

Säkerställa att styrelse/nämnd, i formell mening, tar del av samt behandlar revisionsrapporterna samt tar ställning till de brister samt rekommendationer som lämnats.

Säkerställa att styrelse/nämnd följer upp och säkerställer att beslutade åtgärder är/blir genomförda. Detta genom att tydliggöra när i tid beslutade åtgärder ska vara genomförda samt löpande säkerställa framdrift i de olika delarna och att styrelse/nämnd även får en slutredovisning när åtgärderna är verkställda.

Ta fram styrande dokument för området såsom personalpolicy, kompetensförsörjningsstrategi och/eller kompetensförsörjningsplan.

Rekommendation till socialnämnd och utbildningsnämnd:

Säkerställa kartläggning och analys av inkomna orosanmälningar, att ta del av information/utbildning avseende ansvaret för det förebyggande arbetet för barn

och unga som riskerar att fara illa, att utveckla en systematisk och strukturerad uppföljning, utvärdering och återrapportering med bäring på barn och unga som riskerar att fara illa.

Revisionsrapport april 2024 Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023

Rekommendation till teknisk nämnd:

Säkerställa en tillräcklig återrapportering och bedömning av måluppfyllelsen för målen i beslutad verksamhetsplan. (Samtliga mål i avfallsverksamheten och VA-verksamhetens delårsrapporter saknar bedömning. Vi kan därför inte bedöma om åtgärder har krävts.)

Revisionsrapport april 2023 Uppföljande granskning avseende investeringsstyrning

Rekommendation kommunstyrelse, fastighetsnämnd och teknisk nämnd:

Att säkerställa att de tidigare lämnade rekommendationerna (2020) åtgärdas under år 2023.

Revisionsrapport november 2022, Granskning av personal- och kompetensförsörjning

Rekommendation kommunstyrelse:

Ta fram styrande dokument för området såsom personalpolicy, kompetensförsörjningsstrategi och/eller kompetensförsörjningsplan.

Revisionsrapport april 2022 Samverkan kring barn och unga som riskerar att fara illa

Rekommendation socialnämnd och utbildningsnämnd:

Säkerställa att strukturer, riktlinjer och rutiner för samverkan är kända bland verksamheternas medarbetare.

Säkerställa kartläggning och analys av inkomna orosanmälningar.

Ta del av information/utbildning avseende ansvaret för det förebyggande arbetet för barn och unga som riskerar att fara illa.

Utveckla en systematisk och strukturerad uppföljning, utvärdering och återrapportering med bäring på barn och ungas uppväxtvillkor/arbetet för barn och unga som riskerar att fara illa, vilket är en viktig förutsättning för att kunna vidta aktiva åtgärder.

Revisionsrapport januari 2021 Granskning av ekonomistyrning

Rekommendation kommunstyrelse:

Se över möjligheten att redan i samband med framtagandet av planeringsförutsättningar bedöma/beräkna volymeffekter samt nämndernas kapital-kostnader.

Årligen utvärdera effekterna av det implicita effektiviseringskrav som följer av att löner och priser samt peng och check räknas upp med 1 procent innebär för kommunens nämnder.

Revisionsrapport januari 2020 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Rekommendation till kommunstyrelse:

KS bör göra en översyn av ekonomistyrningsprinciperna samt säkerställa att dessa är aktuella och ändamålsenliga.

KS bör säkerställa en ändamålsenlig och transparant uppföljning av såväl verksamhetsmål som kopplade nyckeltal.

Revisionsrapport januari 2019 Förstudie kring elevers rätt till särskilt stöd

Uppföljande granskning av den fördjupande granskningen som genomfördes år 2013 visar att det behövs en fördjupad granskning. Rekommendationer:

Nämnden tillser att elever i behov av särskild stöd får det särskilda stöd som de behöver (3 kap. 7 § 3 st Skoll).